

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1858/2018. számú ügyben

Előadó: dr. Baksa Zsuzsanna

Érintett szervek:

- Gárdony Város Önkormányzata
- Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Főosztály
Kikötői Osztály
- Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

2018.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-1858/2018. számú ügyben**

Előadó: dr. Baksa Zsuzsanna

Az eljárás megindítása

A Bejelentő a Gárdonyi Önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) és az általa a városüzemeltetéssel megbízott Gárdonyi Városüzemeltetési Kft.-hez (a továbbiakban: üzemeltető) benyújtott közérdekű bejelentésének vizsgálatát kifogásoló beadvánnyal fordult hozzám.

Megírta, hogy 2017 tavaszán felhívta az üzemeltető figyelmét arra, hogy a Vízügyi, a Béke, a Nádfal valamint a Névtelen árok csónakkikötőkben elhelyezett táblákon üzemeltetőként a hivatkozott cég szerepel, a bejelentő tudomása szerint azonban az üzemeltetéshez szükséges engedélyekkel nem rendelkezik.

Bejelentésével párhuzamosan az ügyben a Nemzeti Közlekedési Hatóság jogutódjaként eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Főosztály Kikötői Osztály (a továbbiakban: hajózási hatóság) tájékoztatását kérte. A hajózási hatóság nyilvántartása szerint a kifogásolt üzemeltető az érintett kikötők vonatkozásában nem rendelkezik a kikötő, komp- és révátkelőhely, továbbá más hajózási létesítmény létesítéséről, használatbavételéről, üzemben tartásáról és megszüntetéséről szóló 50/2002. (XII. 29.) GKM rendelet szerinti használatbavételi és üzemeltetési engedélyekkel – melyek birtokában lenne csak üzemeltethető a kikötő –, illetve nem kezdeményezte az üzemeltető a kikötők fennmaradási engedélyezése ügyében az eljárást.

A Bejelentő 2018. január 22-én újra közérdekű bejelentést tett az önkormányzat által megbízott üzemeltető felé, és az üzemeltető ismételt tájékoztatását kérte, hogy a szükséges engedélyek birtokában van-e már, azonban választ bejelentésére nem kapott.

A Bejelentő az elmaradt válasz és érdemi intézkedés hiánya miatt kérte közérdekű bejelentése felülvizsgálatát.

A panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 21. §-ával módosított, az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 38/A. § alapján az alapvető jogok biztosa kérelemre vizsgálja az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, a petíciós jog, valamint a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye sérelmének gyanúja, ezért vizsgálatot indítottam. Vizsgálatom során megkerestem az érintett önkormányzat polgármesterét, az ügyben hatáskörrel rendelkező hajózási hatóságot, valamint a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint a területileg illetékes vízügyi hatóságot.

Az érintett alapvető jogok

- A jogállamiság, valamint a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye: „Magyarország független demokratikus jogállam.” [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés]
- A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.” [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés]
- Petíciós jog: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.” [Alaptörvény XXV. cikk]

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Pkbt.)
- az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.)
- a víziközeledésről szóló 2000. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Vkt.)
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.)
- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény
- a kikötő, komp- és révátkelőhely, továbbá más hajózási létesítmény létesítéséről, használatbavételéről, üzemben tartásáról és megszüntetéséről szóló 50/2002. (XII. 29.) GKM rendelet (a továbbiakban: GKM rendelet)
- a kikötő, komp- és révátkelőhely, továbbá más hajózási létesítmény létesítéséről, használatbavételéről, üzemben tartásáról és megszüntetéséről szóló 510/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 510/2017. Kormányrendelet)
- a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében megvalósuló egyes vízgazdálkodás célú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 285/2016. (IX.21.) Korm. rendelet
- a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet
- a hajózási tevékenység engedélyezésének rendjéről szóló 28/2000. (XII. 18.) KöViM rendelet
- a víziközeledés rendjéről szóló 57/2011. (XI.22.) NFM rendelet
- a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendelet

Megállapított tényállás

1. A közérdekű bejelentés

Előzmény

A Bejelentő 2017 tavaszán felhívta az üzemeltető figyelmét arra, hogy a Vízügyi, a Béke, a Nádalfal valamint a Névtelen árok csónakkikötőkben elhelyezett táblákon üzemeltetőként a hivatkozott cég szerepel, tudomása szerint azonban az üzemeltetéshez szükséges engedélyekkel nem rendelkezik.

Időben ezzel párhuzamosan a hajózási hatóság tájékoztatását kérte az ügyben. A hajózási hatóság 2017. április 3-án kelt, a bejelentéshez másolatban csatolt válaszában arról informálta a bejelentőt, hogy a nyilvántartás szerint a kifogásolt üzemeltető a felsorolt kikötők vonatkozásában továbbra sem rendelkezik a GKM rendelet szerinti használatbavételi és üzemeltetési engedélyekkel – melyek birtokában lenne csak üzemeltethető a kikötő –, továbbá a válaszevél megírásáig sem kezdeményezte az üzemeltető újra a hajózási hatóságnál a kikötő fennmaradási engedélyezése ügyében az eljárást.

Ezt követően 2018. január 22-én az önkormányzat által megbízott üzemeltető felé tett közérdekű bejelentést, melyben ismét a korábban részletezett kikötők jogosulatlan üzemeltetését kifogásolta. Választ bejelentésére nem kapott.

Végezetül 2018. február 26-án elektronikus levélbe foglalt panaszában kifogásolta az önkormányzat válaszáadásának elmaradását, valamint az érdemi intézkedések hiányát, és kérte közérdekű bejelentése felülvizsgálatát.

A Gárdonyi Önkormányzat polgármesterének válasza

A polgármester 2018. március 20-án kelt megkeresésemre 2018. április 18-án adott válaszában megírta, hogy a Bejelentő első beadványa 2017. április 24-én érkezett meg az üzemeltető e-mail címére, majd 2018. január 22-én újabb beadvány érkezett erre a címre, melyet nem közérdekű bejelentésként kezeltek.

Az első beadványra az üzemeltető 2017. április 27-én e-mailben válaszolt. Az elektronikus levélben kifejtették, hogy a Bejelentő kérdéseit a Székesfehérvári Járásbíróság 16. P.21.710/2014. számú pere érintette, így kifejezetten erre hivatkoztak.

A polgármester becsatolta a hivatkozott első fokú ítéletet, melynek tárgya a Bejelentő – mint felperes – és az üzemeltető – mint alperes – közötti, a Bejelentő tulajdonában lévő csónakban üzemeltető által – Bejelentő kikötői használati díj nem fizetése miatti csónak elszállítás alkalmával – okozott kár megtérítésére vonatkozott. Az ítélet indokolásában a bíróság kifejtette, hogy a fennálló speciális jogviszonyrendszerben nem volt releváns a díjfizetés jogalapja tekintetében a hatósági engedélyek hiányára való felperesi hivatkozás, ugyanakkor a hatósági használatbavételi és üzemeltetési engedélyek hiányát is tényszerűen rögzítette.

A polgármester válaszában kifejtette, hogy mivel a Bejelentő 2018. január 22-én küldött levele tartalmilag azonos volt az előzővel, melyre korábban már megadták a választ, ezért nem válaszoltak. Az üzemeltető véleménye szerint, a Bejelentő beadványa révén csónaktárolási díj fizetése alól kívánt mentesülni, melyre az említett perben is hivatkozott. Erre történő hivatkozását viszont a bíróság jogerős ítéletével elutasította.

A kikötőkkel kapcsolatban a polgármester válaszában megírta, hogy a partfal területe az önkormányzat tulajdonában van, míg a mederterület a Magyar Állam tulajdona. A továbbiakban arról informált, hogy az érintett kikötőkre vonatkozóan a Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: vízügyi felügyelőség) környezetvédelmi működési engedélyt adott a korábbi üzemeltető részére, azzal a feltétellel, hogy meghatározott határidőben a vízügyi üzemeltetési engedélyeket meg kell kérni.

Ezen engedélyek előfeltétele lett volna a Közép-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Fejér Megyei Szakaszmérnökségének (a továbbiakban: vízügyi igazgatóság), mint a Velencei-tó kezelőjének mederkezelő hozzájárulása, illetve a két fél közötti mederkezelői szerződés megkötése. A mederkezelői szerződéshez szükség lett volna a Magyar Államkincstár, illetve az MNV Zrt. hozzájárulására, melyet azonban évek folyamán sem sikerült megszerezni.

A polgármester tájékoztatása szerint az egyes kikötők részére kiadott környezetvédelmi működési engedélyek érvényessége időközben 2016. november 30-án lejárt. Az engedélyek meghosszabbítása iránt kérelmet nem nyújtottak be, mivel ekkor már tudomásuk volt arról, hogy 2-3 éven belül megkezdődik az Európai Unió forrásából megvalósuló Velencei-tavi partfal komplex rehabilitációjára és rekonstrukciójára irányuló projekt, amelynek keretében valamennyi partfalszakasz felújításra és átépítésre kerül.

A polgármester válaszában kifejtette, hogy a beadványban felsorolt kikötők az 510/2017 Kormányrendeletben előírt létesítési és használatbavételi engedéllyel nem rendelkeznek. A csónakok tárolása iránti igény az utóbbi időszakban jelentősen csökkent, így a jövőben feltehetően kevesebb csónakkikötő fog működni. Azon kikötők vonatkozásában, melyek felújítása megtörténik, az üzemeltető a szükséges engedélyeket be fogja szerezni.

Az önkormányzat álláspontja az, hogy a szükséges hatósági engedélyek hiánya nem befolyásolja a csónakkikötőket üzemeltető Kft. és az ott csónakot elhelyező személyek között létrejövő bérleti jogviszonyt.

Az önkormányzat és az üzemeltető között vállalkozási szerződés van érvényben, mely alapján a cég ellátja a csónakkikötők napi nyilvántartásának vezetését, a csónaktárolási

szerezések megkötését, a csónaktárolási díjak beszedését, az elhelyezett csónakok kiemelését, tárolását, továbbá a partfal és a hozzá tartozó zöldterület takarítását, a hulladékok elszállítását a kisebb fenntartási, javítási munkák elvégzését.

Mindezek alapján a polgármester megállapította, hogy az üzemeltető cég szolgáltatást nyújt a csónaktulajdonosok részére, melynek ellenében jogosult az egyébként alacsony összegű, a kikötők adottságaival, felszereltségével arányos összegben megállapított bérleti díj beszedésére.

A polgármester válaszához csatolta még a vízügyi felügyelőség a Vízügyi és a „Névtelen” csónakkikötő vonatkozásában a 2006. április 11-én kelt, környezetvédelmi működési engedélyező határozatát, illetve a Nádfal csónakkikötőt érintő, 2006. április 21-én kelt engedélyező határozatát.

Mindhárom határozat tartalmazta a környezetvédelmi működési engedélyek határidejét (2016. november 30.) illetve arra vonatkozó kötelezést, hogy az egyéb – vízjogi üzemeltetési és más – hatósági engedélyek beszerzésének kötelezettsége alól a környezetvédelmi működési engedély nem mentesít.

Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Főosztály Kikötői Osztály – hajózási hatóság – válasza

1. A hajózási hatóság tájékoztatása szerint a Bejelentő 2017. március 20. és 27. napján elektronikus megkeresésben kért tájékoztatást az érintett kikötők engedélyeiről. A hajózási hatóság 2017. április 3-án kelt, BP/0803/1705-1/2017 iktatószámú levelében arról informálta a Bejelentőt, hogy a kérdéses kikötők a GKM rendelet szerinti *hajózási hatósági engedéllyel nem rendelkeznek*.

A hivatkozott, 2017-ben még hatályos GKM rendelet 27. § paragrafusában szerint, *ha a hajózási létesítményt (létesítményrészt) engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon (a továbbiakban: szabálytalanul) létesítették, a hajózási hatóság arra – az építető vagy a létesítménnyel rendelkezni jogosult kérelme alapján – fennmaradási engedélyt ad, ha a szabályossá tétel feltételei fennállnak vagy megeremthetők és a létesítő létesítési jogosultságát igazolta. A hajózási hatóság az építetőt – kérelem hiányában – a fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására felhívhatja vagy az eljárást hivatalból lefolytathatja.*

A 2018. január 1-jétől hatályos 510/2017. Kormányrendelet 23. §. (1)-(2) bekezdései azonos tartalommal megtartották a GKM rendeletben foglaltakat.

Kérdésemre, hogy a GKM rendelet 27. §-a, illetve az 510/2017. Kormányrendelet hivatkozott 23. § (2) bekezdésében foglaltak mikor alkalmazhatók, a hajózási hatóság arról tájékoztatott, hogy akkor, ha a hajózási létesítmény tulajdonosa, illetve üzemeltetője egyértelműen beazonosítható. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a kikötők, mint sajátos hajózási létesítmények esetében a kikötő üzemeltetőjének a használattal érintett földrészletekre (partterületre, vízterületre) vonatkozó tulajdonjogát kell igazolnia, illetve idegen tulajdonban álló ingatlanok esetében a jogos használatot szükséges igazolnia az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájáruló nyilatkozatával.

A hajózási hatóság tájékoztatása szerint fentiek vizsgálatára idáig ellenőrzési, illetve hivatalbóli hajózási hatósági eljárás nem indult.

A továbbiakban arról informált a hajózási hatóság, hogy a hajózási hatósági engedély nélkül működtetett kikötők vonatkozásában megoldást fog jelenteni a több éves előkészítő munka eredményeként megvalósuló és az Országos Vízügyi Főigazgatóság által kezelt „Velencei-tavi partfal komplex fenntartható rehabilitációja” (a továbbiakban: Velencei-tavi projekt), a KEKOP-1.3.0-15-201&00015 elnevezésű kiemelt beruházás.

A Velencei-tavi projekt beruházáshoz kapcsolódó vízjogi létesítési engedélyezési eljárásban – melyet a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében megvalósuló egyes vízgazdálkodás célú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 285/2016. (IX.21.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, 1. melléklet 10. pontja és 2. melléklet 1. pontja nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított – a hajózási hatóság 2018.

január 22. napján a BP/0803/87-1/2018. számú szakhatósági állásfoglalásában az alábbi kikötésekkel adta meg a hozzájárulását:

„Vízi utat érintő – vízterületről végzendő munkálatok – vízi munka csak a hajózási hatóság által kiadott munkavégzési engedély birtokában végezhető. Vízi munkát csak hajózási engedéllyel rendelkező társaságnak, az engedélybe bevezetett úszó létesítményekkel lehet végezni. Az engedélyezési kérelmet a hajózási tevékenység engedélyezésének rendjéről szóló 28/2000. (XII. 18.) KöViM rendelet 13. § (6) bekezdése alapján kell összeállítani.”

A továbbiakban a hajózási hatóság kiemelte, hogy *hajózási hatósági engedéllyel rendelkező kikötőket* érintő rehabilitációs munkák esetében a kikötő tulajdonosával/üzemeltetőjével egyeztetni kell a tervezett és a kikötő működését korlátozó munkálatok műszaki tartalmát annak kezdetét és a várható kivitelezés időtartamát, melyet lehetőleg a kikötő üzemeltetés szüneteltetésének (hajózási szezonon kívüli) időszakára kell időzíteni.

A kikötő tulajdonosának/üzemeltetőjének állapotrögzítő tervdokumentáció és vízjogi engedély birtokában meg kell kérni az 510/2017. Kormányrendelet szerint.

Hajózási hatósági engedéllyel nem rendelkező kikötőket érintő rehabilitációs munkák esetében a kikötő majdani tulajdonosának/üzemeltetőjének állapotrögzítő tervdokumentáció és vízjogi engedély birtokában meg kell kérni a kikötő ismételt használatbavételének engedélyezését a Kormányrendelet vonatkozó előírásai szerint.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztálya 2018. február 27-én a 357007115-23/2018.ált. számon (Vizikönyvi szám: 270/10247-21975) vízjogi létesítési engedélyt adott a Velencei-tavi partfal komplex fenntartható rehabilitációja keretében elvégzendő partvédőmű és rekonstrukció elvégzésére. A beruházás várható kezdete 2018. szeptember.

A hajózási hatóság álláspontja szerint, a beruházás engedélyezésével kapcsolatban szakhatósági állásfoglalásként és a vízjogi létesítési engedélybe foglalt feltételek teljesülése során a megújuló kikötők helyzetét a majdani tulajdonosi, illetve üzemeltetői szándék esetén hajózási hatósági eszközökkel a hatályos jogszabályi előírások alapján lehet rendezni.

A fentiekén túl a hajózási hatóság arról tájékoztattott, hogy a hajózási hatósági engedéllyel nem rendelkező kikötők vízi járművek kikötését biztosító létesítményei (kőmólók, függőleges partfalak és vendégmólók) a Magyar Állam tulajdonában álló, a területileg illetékes Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő tómeder terhére épültek, illetve a tó medrének jogellenes igénybevételének megakadályozása és a jogtalan használattal szembeni fellépésre a polgári jog szabályai szerint a Vízügyi Igazgatóság jogosult.

2. A hajózási hatóság válaszában áttekintését követően, a tényállás pontos feltárása érdekében 2018. május 16-án kelt újabb megkereséssel fordultam a hatósághoz.

Ismételt megkeresésemre adott, 2018. június 13-án kelt válaszában – a kérdésekre adott válaszokat megelőzően – a hajózási hatóság arról informált, hogy a kikötők helyzetének tisztázása érdekében megkereste az érintett szerveket; így a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot, mint a meder fenntartóját, a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztályt, mint a területileg illetékes vízügyi hatóságot, illetve a Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályt, mint a területileg illetékes környezetvédelmi hatóságot.

Emellett 2018. június 5. napján az érintett kikötőket helyszíni szemlén megtekintették. Ezt követően a rendelkezésükre álló iratok, ideértve a jogelőd szerveknél keletkezett előzményiratokat is, a megkeresett szervek tájékoztatásai és a helyszínen tapasztaltak alapján a megkeresésben foglalt kérdésekre az alábbi válaszokat adták.

2.1. Elsőként arról kértem tájékoztatást, hogy mi indokolta, hogy a fennálló helyzet vizsgálatára mostanáig ellenőrzési, illetve hivatalbóli hajózási hatósági eljárás nem indult.

A hajózási hatóság megírta, hogy a Velencei tavi partvédelmet (függőleges vagy rézsús partfalakat) és ezzel együtt kőmólókat, vízi állásokat (a mai értelmezés szerint egyes esetekben ezek összességként kikötői létesítményeket) az 1960-70-es években a Magyar Állam építette ki

lehetőséget teremtve ezzel több ezer helyi lakos és üdültulajdonos számára csónakjaik kikötésére, a horgászati lehetőségek megteremtésére.

Az említett vízi létesítmények vízjogi létesítési engedély alapján kerültek kiépítésre, majd *vízjogi üzemeltetési engedély alapján működtették azokat, de nem kikötőként*, tekintettel arra, hogy *az akkori hajózási hatóság nem rendelkezett felhatalmazással kikötők létesítésének és üzemeltetésének engedélyezésére.*

Alapvető változást jelentett a Vkt. hatályba lépése, amely *hajózási hatósági engedélyhez kötötte a kikötők létesítését, üzemeltetését*, valamint meghatározta annak fogalmát.

A Vkt. 85. § (1) bekezdése értelmében kikötő – ideértve a veszteglőhelyet is – a hajózási hatóság engedélyével létesíthető, bővíthető, tartható üzemben és szüntethető meg.

A Vkt. 87. § 20. pontja szerint e törvény alkalmazásában *kikötő*: az úszólétesítmények kikötésére kijelölt vagy azok részére fenntartott parterület, amely alkalmas a víziközlekedéssel, személyek be- és kiszállításával, árukezeléssel, áruátrakással és elosztással, valamint az úszólétesítmények hajózásra alkalmasságának megőrzésével kapcsolatos tevékenység végzésére, és a hajózási hatóság üzemeltetési engedélyével rendelkezik;

A Vkt. hatálybalépését követően, azzal összefüggésben megjelenő GKM rendelet a különböző *eljárási cselekmények meghatározásán*, az azokhoz szükséges feltételeken túl részletezte az egyes kikötőkkel szemben támasztott *műszaki, biztonsági követelményeket* is.

A fentiek alapján az első kérdésre adott válasz tehát az, hogy a Vkt. és a GKM rendelet figyelembevételével a hajózási hatóság már 2003. évtől felülvizsgálta a Velencei tavi kikötők helyzetét.

Ennek során a jogelőd Központi Közlekedési Felügyelet Hajózási Felügyelet Hajózási, Tengerészeti és Kikötői Osztály (a továbbiakban: jogelőd hajózási hatóság) 2003. május 12. napján a KK/HF/NS/A/389/0/2003. számú levelében *tájékoztatta Gárdonyi Város Polgármesteri Hivatal Vagyonkezelői Irodáját*, hogy *az általuk működtetett kikötő jogszerű üzemeltetése nem biztosított*, ezért egyeztető tárgyalást hívott össze a csónakkikötők helyzetének rendezési lehetőségével kapcsolatban.

Az akkor illetékességgel és hatáskörrel rendelkező Győr-Moson-Sopron Megyei Közlekedési Felügyelet Közút, Vasút és Hajózási Hatósági Osztály a 2004. július 5-én kelt határozatával 2004. december 31-ig *veszteglőhelyként engedélyezte* (ezáltal biztosította) az Agárd, KÖVIZIG (Fogoly u.) és az Agárd, Béke utcai létesítmények működtetését.

A gárdonyi csónakok fogadására alkalmas létesítmények már kikötőként történő jogszerű üzemeltetése érdekében *a hajózási hatóság folytatott különböző eljárásokat*, a következők szerint:

2.2. A Vízügyi csónakkikötő (Gárdonyi félsziget nyugati oldalán) vonatkozásában a KÖVIZIG „Fogoly utcai” elnevezésű csónakkikötőben a 2004. január 29-i határozatával *kikötési tilalmat rendelt el*, amelynek végrehajtására 2004. április 7-én hozott határozatot.

A Városgazdálkodási és Turisztikai Rt. 2005-ben kezdeményezte a kikötő fennmaradásának engedélyezését, amely során a jogelőd hajózási hatóság a 2005. augusztus 25-én kelt határozatával *a környezetvédelmi engedély megszerzéséig*, de legfeljebb 2005. november 31-ig az eljárást felfüggesztette, majd a 2005. december 19-i határozatával az előzőt módosítva *a felfüggesztés határidejét 2006. április 30-ára változtatta*.

A fentiekén túl – *a jogelőd hajózási hatóság a 2005. november 30-i szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult* a KÖDUVIZIG üdülőnél lévő kikötő *környezetvédelmi engedélyhez* az érintett belterületi ingatlanokon.

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság a 2007. január 29-én *hozzájárult* az érintett ingatlanokon partvédművek által határolt a Városgazdálkodási és Turisztikai Zrt. (Agárd, Gárdonyi Géza. U. 34-38.) által üzemeltetett „Vízügyi” elnevezésű csónakkikötő *vízjogi fennmaradási engedélyezéséhez*.

Előírás volt, hogy a hajózási hatóságtól meg kell kérni a GKM rendelet C) fejezetében meghatározott – *hajózási hatósági – fennmaradási engedélyt*.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatala (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) 2018. június 5-i tájékoztatása alapján:

„A 24628/2005 ügyszámú, 28828/2006. iktatószámú határozat alapján a Városgazdálkodási és Turisztikai Rt. (2484 Agárd, Gárdonyi G. u. 34-38.) kapott környezetvédelmi működési engedélyt a Gárdonyi Vízügyi csónakkikötő üzemeltetésére, melyet fellebbezés alapján az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség határozatával megváltoztatott. A határozat módosítására többek között az engedélyes személyében történt változás miatt volt szükség, ami alapján az engedélyes az üzemeltető (2483 Gárdony, Szabadság u. 20-22.) lett. *Az engedély érvényességi ideje 2016. 11. 30.-án lejárt.*”

A kikötő jogszerű üzemeltetésének ügyében a hajózási hatóság megkereste a területileg illetékes Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint vízügyi hatóságot. A vízügyi hatóság arról nyilatkozott, hogy a *Vízügyi kikötő hatályos vízjogi engedéllyel rendelkezik, az engedély szerinti üzemeltetője a Gárdonyi Városüzemeltetési Kft.*

A területileg illetékes Vízügyi Igazgatóság, mint mederkezelő nem nyilatkozott a hajózási hatóságnak arról, hogy a kikötő rendelkezik-e a meder igénybevételét biztosító mederkezelői hozzájárulással vagy mederhasználati szerződéssel, azonban a helyszíni szemle során mind az önkormányzat képviselője, mind az üzemeltető képviselője valamennyi kikötő vonatkozásában fentiek hiányáról nyilatkozott.

2.3. Béke utcai csónakkikötő

A környezetvédelmi hatóság 2018. június 5-i tájékoztatása alapján:

„A Gárdony, Sporttelep melletti, Gárdony 5415/2 hrsz. partfal, mólószár, hullámtörő móló, 5415/2 hrsz. parti, szárazulat terület és 5419 hrsz. Velencei-tó területe által érintett területen a Városgazdálkodási és Turisztikai Rt. *rendelkezett környezetvédelmi működési engedéllyel csónakkikötő üzemeltetésére, karbantartására a 26876/05. ügy-és 44078/2006 iktatószámú határozat alapján. Az engedély érvényességi ideje 2016. 11. 30.-án lejárt.*”

A kikötő jogszerű üzemeltetésének ügyében a területileg illetékes *vízügyi hatóság* arról nyilatkozott, hogy a Béke kikötő vízilétesítményeire a nyilvántartásban *engedély nem található.*

2.4. Nádfal csónakkikötő

A jogelőd hajózási hatóság a 2003. augusztus 12. napján szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult a Gárdony, Nádfal csónakkikötő vízjogi engedélyezéséhez; 2005. december 6. napján kelt. szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult a Nádfal csónakkikötő környezetvédelmi engedélyhez a 6036/37, 6037/6 hrsz-ú belterületi ingatlanokon; valamint 2006. február 14 napján kelt szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult a kikötő vízjogi üzemeltetési engedélyhez.

A környezetvédelmi hatóság 2018. június 5-i tájékoztatása alapján: „A Gárdony „Nádfal” csónakkikötő üzemeltetésére is a Városgazdálkodási és Turisztikai Rt. (2484 Agárd, Gárdonyi G. u. 34-38.) kapott 24624/2005. ügyszámú, 28816/2006. iktatószámú határozattal *környezetvédelmi működési engedélyt.* Az engedélyt az üzemeltető személyében történt változás miatt módosították, aki a Gárdonyi Városüzemeltetési Kft. (2483 Gárdony, Szabadság u. 20-22.) lett. *Az engedély érvényességi ideje 2016. 11. 30.-án lejárt.*”

A hajózási hatóság álláspontja szerint az említett kikötők tulajdoni helyzete azzal, hogy a partterület önkormányzati tulajdonban, míg az igénybe vett meder Magyar Állam tulajdonában és a területileg illetékes Vízügyi Igazgatóság kezelésében van, alapvetően rendezett.

A problémát az üzemeltető (jelen esetben Gárdonyi Városüzemeltetési Kft.) igénybevételi jogosultsága, illetve annak hiánya okozza, tekintettel arra, hogy sem az Önkormányzat, sem a Gárdonyi Városüzemeltetési Kft. a rendelkezésünkre álló adatok alapján mind a mai napig nem rendelkezik a meder igénybevételi lehetőségét biztosító „kezelői hozzájárulással”, illetve „mederhasználati szerződéssel”.

A továbbiakban a hajózási hatóság kifejtette, hogy kezelői hozzájárulás vagy mederhasználati szerződés megszerzését, ha azt az érintett fél, jelen esetben az üzemeltető nem kezdeményezi, a Magyar Állam képviseletében eljáró vagyongazdálkodási szervezettől hajózási hatósági eszközökkel nem lehet kikényszeríteni. Megítélésük szerint a mederhasználati jogosultság polgári jogi igény, azt a meder kezelője és az igénybe vevő polgári jogi jogviszony keretében rendezheti.

A hajózási hatóság végül arról informált, hogy a rendelkezésükre álló dokumentáció, valamint a Velencei-tó projektre vonatkozó vízjogi engedély egyértelmű célja értelmezésük szerint

a hajózási hatósági engedéllyel nem rendelkező létesítmények egy részének felszámolása, valamint a megmaradó létesítmények műszaki állapotának korszerűsítése anélkül, hogy ott (a 60-a 70-es évek mintájára) kikötői eszközök, vendégmólók elhelyezése, kiépítése történne.

A kikötő létesítésére vonatkozó lehetőség ugyan meglesz, de csak abban az esetben, ha annak tulajdoni viszonyai, az üzemeltetés lehetőségének feltételei biztosítottak és akár tulajdonos (pl.: önkormányzat közösségi, lakossági érdekeket szem előtt tartva), akár üzemeltető (gazdasági lehetőséget látva kikötő üzemeltetésében) megszerzi a már említett környezetvédelmi-, vízjogi engedélyeket, rendelkezni fog kezelői hozzájárulással, vagy mederhasználati szerződéssel, valamint kezdeményezi a kikötő hajózási hatósági engedélyezését.

3. A jogszabályi háttérrel kapcsolatban a hajózási hatóság rögzítette, hogy 2018. január 1-jét megelőzően hatályos GKM rendelet egyértelműen rögzítette a kikötő létesítési és fennmaradási engedélyezésének alapvető feltételeit, a 15. § (1) bekezdése szerint a létesítési engedély iránti kérelemben – az 5. § (2) bekezdésében foglaltakon kívül – mellékelni kell (többek között):

a) a vízjogi engedélyt;

b) az épületekre az építési engedélyt (illetve az elvi építési engedélyt);

c) környezetvédelmi engedély alapján létesíthető, üzemeltethető hajózási létesítmény esetén a jogerős környezetvédelmi engedélyt 1 példányban; továbbá

d) a kérelmező építési jogosultságát igazoló okiratot – a 6. § szerint – 1 példányban.

Eljárási cselekmény lefolytatásának kikényszerítésére lehetőséget a hajózási hatóság számára a korábbi Ket., míg jelenleg az Ákr. biztosít.

Élve ezzel a lehetőséggel a hajózási hatóság több Velencei-tavi kikötő esetében kikötési, veszteglési tilalmat rendelt el abban az esetben, amikor annak műszaki állapota azt indokolta. A hajózási hatóság eljárásainak eredményeként történt meg az említett három kikötő esetében a környezetvédelmi engedélyek beszerzése, indult meg a jogszerű állapot biztosítása.

Végleges eredménnyel azonban nem jártak az intézkedések, a hajózási hatósági engedély iránti kérelem benyújtására nem került sor, mivel a hajózási hatóság azon létesítmények esetén ahol a közlekedés biztonsága indokolta veszteglési tilalmat rendelt el, a biztonságos műszaki kialakítású létesítmények működése tekintetében intézkedést nem tett.

A jelenleg hatályos és a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdés 13. pontja határozza meg a *hajózási hatóság kikötőkkel kapcsolatos feladatát*, amelynek értelmében *hajózási hatóságként Budapest Főváros Kormányhivatala jár el 13. a (2) bekezdés 17. pontjában foglaltak kivételével a hajózási létesítmény létesítésével, használatba vételével, fennmaradásával, üzemben tartásával és megszüntetésével, üzemeltetési szabályzatainak jóváhagyásával, kapcsolatos eljárásokban.*”

4. A hajózási hatóság kérdésekre arról tájékoztatót, hogy az **ellenőrzés gyakoriságára** vonatkozó előírás nincs, azonban a korábban hatályos GKM rendelet 23. §-a, illetve a jelenleg hatályos 510/2017. Kormányrendelet 19. §-a használatbavétel és üzemben tartási engedély adható időtartamát csónakkikötő esetében 10 évben határozza meg, amely engedélyt kérelemre a hatóság a műszaki állapot figyelembevételével meghosszabbíthat.

A korábban említettek alapján az érintett csónakkikötők nem rendelkeztek hajózási hatósági engedéllyel, mivel a csónak kikötők évtizedekkel ezelőtt épültek, a hatályos jogszabályok szerinti műszaki paramétereknek csak az üzemeltető részéről történő műszaki beavatkozás és átépítést követően lennének tételesen megfeleltethetőek, amely nyilván jelentős költségekkel járna.

5. **Intézkedésként** az előzőekben részletezettek szerint a hajózási hatóság 2018. május 30-án megkereste a meder kezelőjét/fenntartóját és a területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi hatóságot, 2018. június 5-én a helyszínt megtekintette, mind az érintett önkormányzat, mind az üzemeltető figyelmét felhívta a Vkt. és Kr. előírásaira, illetve a *fennmaradási engedélyeztetési eljárás lefolytatásának szükségességére* és szakhatóságként közreműködött más hatósági eljárás (környezetvédelmi engedély) lefolytatásában.

A hajózási hatóság végezetül kiemelte, hogy az érintett kikötők jogi helyzetének rendezésére több irányú hajózási hatósági intézkedések vannak folyamatban. A további

intézkedések megtételéhez szükséges a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, mint a meder fenntartója álláspontjának, saját hatáskörben megtett intézkedéseinek, a rehabilitációs projekt konkrétumainak, ütemezésének ismerete. Ennek érdekében a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot megkeresték, azonban válasz nem érkezett. A válasz tartalmától függően a további szükséges hajózási hatósági intézkedéseként a fennmaradási engedély benyújtására való kötelezés, illetve – ahol szükséges – vízi közlekedési forgalomszabályozási intézkedések merülnek fel.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság – vízjogi hatóság – válasza

A Bejelentő 2018. február 26-án beadvánnyal fordult a Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz az érintett kikötők engedélyei ügyében.

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság *2018. június 22-i válaszában arról tájékoztatta a bejelentőt, hogy a bejelentést a Pkbt. rendelkezései alapján elbírálták, és megállapították, hogy a Vízügyi Kikötő (Gárdonyi vízügyi öböl) vízilétesítményei érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek, üzemeltetője a Gárdonyi Városüzemeltetési Kft. A Nádfal csónakkikötő (Nádfal öböl) vízilétesítményei jelenleg is érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek, üzemeltetője a Városgazdálkodási és Turisztikai Rt. (2484 Agárd, Gárdonyi Géza u. 34-38).*

A Béke kikötő és a Névtelen-árok csónakkikötő (Határ árki csónaköböl) vízilétesítményeire vonatkozóan azonban a nyilvántartásban engedély nem lelhető fel, jogszerűtlen üzemeltetésükről nem volt a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak tudomása.

Arról is tájékoztatták a Bejelentőt, hogy a Velencei-tavi projekt partvédőmű építés és rekonstrukció tárgyában, a kikötők felülvizsgálatával kapcsolatban 2018. február 28. napján a Katasztrófavédelmi Igazgatóság *vízjogi létesítési engedélyt adott ki*, amely mind a négy kikötő partvédő műveit is érinti. A projekt munkálatai elkezdődtek, a vízjogi engedéllyel nem rendelkező kikötők vonatkozásában a Katasztrófavédelmi Igazgatóság intézkedni fog.

A vizsgálat során 2018. május 16-i keltezésű levélben megkerestem a Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, és a vonatkozó jogszabályi háttérrel, kötelező ellenőrzésekről való tájékoztatáson túl az engedélyezési eljárások kikényszeríthetőségére irányuló hatósági eszközökről tudakozódtam.

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság az *ombudsmani megkeresésre adott 2018. június 21-i keltezésű válaszában* – amely egy nappal megelőzte a Bejelentőnek adott választ – megírta, hogy a *vizsgálat folyamatban van*, annak eredményéről a Katasztrófavédelmi Igazgatóság a Bejelentőt tájékoztatja. Ezt követően felvázolta az összetett és időben változó jogszabályi hátteret.

E szerint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgtv.) – hatályba lépését megelőzően, azaz 1996. január 1. előtt, a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény – és a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vhr.) együttes alkalmazása mellett, a Vgtv. 28/A. § (1) a) pont szerinti vízjogi létesítési engedély, illetve Vgtv. 28/A. § (1) b) pont szerinti vízjogi üzemeltetési engedély, vagy a Vhr. 15. § (1) szerinti fennmaradási engedély alapján lehetséges a kikötők vízilétesítményeinek megvalósítása, üzemeltetése.

A Vkt. alapján hajózási létesítési engedély, hajózási használatbavételi engedély, hajózási üzemen tartási engedély, hajózási fennmaradási engedély, rendeltetéstől eltérő használati engedély is szükséges a kikötő üzemen tartásához. (Budapest Főváros Kormányhivatal Közlekedési Főosztály Kikötői Osztály)

A vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskört a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet alapján 2014. szeptember 10. napjától gyakorolja, 2018. január 1-jét megelőzően a Ket., 2018. január 1-jétől az Ákr. rendelkezései szerint járva el a hatósági eljárásokban.

Amennyiben megállapításra kerül, hogy egy vízilétesítmény nem rendelkezik vízjogi engedéllyel, a vízügyi hatóság a Vhr. 18. §-a szerinti vízjogi kötelezés útján gondoskodik a jogszerű üzemeltetés kikényszerítéséről, vagy az eredeti állapot helyreállításáról.

A Vkt. szerinti hajózási létesítési engedély, hajózási használatbavételi engedély, hajózási üzemben tartási engedély, hajózási fennmaradási engedély, rendeltetéstől eltérő használati engedélyek kapcsán a Katasztrófavédelmi Igazgatóság nem rendelkezik hatósági hatáskörrel.

Az ellenőrzésekkel kapcsolatban a Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója megírta, hogy az engedélyezett vízilétesítmények vízügyi felügyeleti ellenőrzését a Vhr. 21. §-ba foglalt kötelezettsége alapján, éves felügyeleti terv szerint hajtja végre. A megkeresésben szereplő kikötők a Vhr. 2f. § (6) bekezdése alapján jellemzően IV. kategóriába tartozó, kisebb jelentőségű létesítmények, amelyek ellenőrzésére esetenként, megkeresés, bejelentés alapján kerül sor. Amennyiben egy kikötővel kapcsolatban közérdekű bejelentés, panasz, más hatósági engedélyhez szakhatósági megkeresés, vagy egyéb beadvány érkezik a Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz, abban az esetben vizsgálat tárgyát képezi, hogy az adott létesítmény milyen vízjogi engedélyekkel rendelkezik, illetve milyen engedélyekkel kellene rendelkeznie. Amennyiben a vízjogi engedélyben rögzítettekhez képest a tényleges állapot eltérést mutat, vagy a vízjogi engedély-köteles vízimunkát, a vízilétesítmény vízjogi engedély nélkül valósítja meg, abban az esetben a szükséges intézkedéseket megteszi a Katasztrófavédelmi Igazgatóság az előzőekben hivatkozott jogszabályok alapján.

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság az érintett kikötőkkel kapcsolatban a már a Bejelentőnek adott válaszhoz hasonlóan megírta, hogy a Béke kikötő és a Névtelen-árok csónakkikötő vonatkozásában vízjogi engedély nem lelhető fel.

A Bejelentő beadványát megelőzően 2016. július 22. napján a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság által áttett közérdekű bejelentés révén értesült arról a Katasztrófavédelmi Igazgatóság, hogy a Névtelen-árok csónakkikötő feliszapolódott állapotban van – melyet intézkedés céljából áttett a tulajdonos önkormányzat részére – azonban annak jogszerűtlen működtetésére ekkor nem merült fel adat.

A továbbiakban a Katasztrófavédelmi Igazgatóság kifejtette, hogy a Bejelentő beadványának beérkezése idején már folyamatban volt a kikötők felülvizsgálatával kapcsolatban vízjogi létesítési engedélyezési eljárás, utalva ezzel a Velencei-tavi projekt keretében 2018. február 28-án kiadott vízjogi létesítési engedélyre, amely érinti mind a négy bejelentésben szereplő kikötőt.

A projekt munkálatai elkezdődtek, a meglévő és felmért kikötők jelentős részénél átépítési munkák várhatóak, ezért az engedéllyel rendelkező kikötők üzemeltetési engedélyének módosítása is indokolt. A vízjogi engedéllyel nem rendelkező (lejárt engedély vagy nem fellelhető engedély) kikötők vonatkozásában is szükséges – a projekt keretében megvalósított vízimunkák, vízilétesítmények – üzemeltetési engedélyek beszerzése, valamint az engedély nélküli vízilétesítmények jogszerűsítése.

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság végezetül leszögezte, hogy a vízjogi engedély köteles létesítmények (partfal, hullámtörő, végleges kialakítású sólya) és vízimunka (kotrás, mint a mederfenék megváltoztatását érintő tevékenység) vonatkozásában van hatósági hatásköre. A kikötési tevékenységet és az ahhoz közvetlen kapcsolódó létesítményeket (vendégégmólók, kikötést szolgáló létesítmények, hajózási jelek, az úszó kotróval történő kotrás során a kotróhajó munkavégzését) a hajózási hatóság engedélyezi, tehát a projekt során feltárt, feltárandó hajózási hatósági engedély nélkül üzemelő kikötő vonatkozásában a hajózási hatóságnak (Budapest Főváros Kormányhivatala) van hatásköre eljárni. Mindazonáltal vízilétesítménnyel nem rendelkező, egyébként hajózási hatósági engedély köteles kikötők esetében előfordulhat, hogy vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskör nem azonosítható, a vízjogi engedély ugyanis a vízilétesítmény üzemeltetéséhez kapcsolódik.

A Velencei-tavi rehabilitációs projekt kapcsán a Katasztrófavédelmi Igazgatóság tervdokumentációk alapján beazonosította az érintett kikötőket, amelyekhez kapcsolódóan

megvalósuló vízilétesítmények, vízimunkák és hajózási hatáskörbe tartozó munkálatok az alábbiak szerint alakulnak:

Bejelentői megnevezés	Projekt elnevezés (sorszám)
Vízügyi Kikötő	Gárdonyi vízügyi öböl (16.) A teljes partfal átépítése és az öblözetének kotrása, valamint a vendégmólók (hajózási létesítmények) elbontása.
Béke kikötő	Agárdi Béke utcai öböl és VVSI 2. számú öböl (4.) A vendégmólók elbontása (hajózási hatósági engedélyes létesítmények), valamint a partfal átépítése és az öböl kotrása.
Nádfal csónakkikötő	Nádfal öböl (19.) A partfal felújítási munkálatok átépítés nélkül, valamint az öblözet kotrása.
Névtelen árok csónakkikötő	Határarki csónaköböl (11.) A csónaköböl partfalának átépítése és a mederkotrás.

Végezetül a Katasztrófavédelmi Igazgatóság leszögezte, hogy a projekthez kapcsolódóan valamennyi csónaköböl, kikötő vízilétesítménye tekintetében rendezésre kerül a vízjogi üzemeltetési engedélyek beszerzése, valamint az üzemeltetés jogszerűsítése.

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Fejér Megyei Szakasz mérnöksége – mederkezelői hozzájárulás, mederhasználati szerződés vonatkozásában adott – válasza

A kormányhivatal – hajózási hatóságként – 2018. május 30-án keltezett, az Igazgatóságnál június 7-én érkezett megkeresésében tájékoztatta a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot az ügyben indított eljárásáról, melyben kérte a Vízügyi Igazgatóság belföldi jogsegélyét

- az Agárd Béke utcai csónakkikötő (VVSI 2. sz. kikötő melletti)
- a Vízügyi csónakkikötő (Gárdonyi Fogoly utcai), valamint
- a Nádfal csónakkikötő vonatkozásában,

a kikötők működtetésének jogszerű használatához szükséges mederkezelői hozzájárulásokra, valamint mederhasználati (bérleti) szerződésekre vonatkozóan. Kérte továbbá, hogy a Velencei-tavi projekt keretén belül tárgyi csónakkikötők esetében adjanak tájékoztatást az azokon előirányzott munkálatok, valamint azok jövőbeni üzemeltetési viszonyainak vonatkozásában.

A Vízügyi Igazgatóság Fejér Megyei Szakasz mérnökség nyilvántartása, valamint a projekt vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációjának ismeretében arról adott tájékoztatást, hogy az Agárdi Béke utcai csónakkikötő területe, azaz az ingatlan a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vagyongazdálkodásában, a tómeder a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Fejér Megyei Szakasz mérnökségének üzemeltetésében van.

A kikötőt határoló part védőművek a Gárdonyi 531.9/2 és 5415/2 hrsz. ingatlanokon helyezkednek el, melyek az önkormányzat tulajdonában vannak. A kikötő és berendezéseinek, partvédőműveinek, mólóinak, kiszolgáló létesítményeinek üzemeltetője és fenntartója a Magyar Országos Horgász Szövetség (a továbbiakban: MOHOSZ).

Az önkormányzati tulajdonú művek fenntartására, üzemeltetésére az üzemeltető és a tulajdonos között szerződés született, melyben rögzítik az elvégzendő feladatokat.

A Vízügyi Igazgatóság és a MOHOSZ között a mederhasználat vonatkozásában bérleti szerződés jött létre, de mederkezelői hozzájárulás nem került kiadásra, mert a kikötő meglévő műként került 1981-ben a Vízügyi Igazgatóság kezeléséből az akkori tanács (önkormányzat) kezelésébe, majd szerződéssel az akkori üzemeltető hatáskörébe.

A kikötő a Nemzeti Közlekedési Hatóság által 2014-ben kiadott üzemen tartási engedéllyel rendelkezik. (A hajózási hatóságtól rövid úton kapott tájékoztatás során tisztázódott, hogy az érintett kikötőnek két része van, az egyik az önkormányzat, a másik a MOHOSZ üzemeltetésében áll.)

A Gárdonyi Vízügyi csónakkikötő szintén a Vízügyi Igazgatóság vagyonekezelésében, a tómeder, valamint az ingatlanokon elhelyezkedő művek a Fejér Megyei Szakasz mérnökség üzemeltetésében van. A kikötő meglévő műként került 1981-ben a Vízügyi Igazgatóság kezelésből akkori tanácsi (önkormányzati) kezelésbe, *mederhasználati (bérleti) szerződés* a a mederkézeli és az üzemeltető között *nem áll fenn*, hajózási hatósági engedély nincs a nyilvántartás szerint.

A Nádfall csónakkikötő szintén Vízügyi Igazgatóság vagyonekezelésében van, a létesítés ideje ismeretlen, *mederkézeli hozzájárulás és mederhasználati (bérleti) szerződés meglétéről nincs* tudomása az Igazgatóságnak.

Összefoglalva, a Vízügyi Igazgatóság megállapította, hogy jogszerű használat jelenleg csak az Agárd Béke utcai MOHOSZ csónakkikötő esetén áll fenn.

Fentiekén túl arról informált még a Vízügyi Igazgatóság, hogy a Velencei-tavi projekt keretén belül a Katasztrófavédelmi Igazgatóság által kiadott vízjogi létesítési engedélyek értelmében a meglévő vendég- és segéd mólókat elbontják, a partvédóműveket, hullámtörő és fő mólószárazakat a rekonstrukción belül felújítják, ill. átalakítják, a kikötők öbleit kotorják.

A kikötők jövőbeni üzemeltetőjének lesz feladata a kikötő berendezéseinek elhelyezése, az új vendég- és segéd mólók (fix vagy úszó) kiépítése. A későbbi megvalósulási állapot rögzítő tervdokumentáció benyújtásával kaphat az üzemeltető vízjogi üzemeltetési engedélyt, ezek birtokában az üzemeltetéshez hajózási működési engedélyt.

A vizsgálat lezárása

Tekintettel arra, hogy a kormányhivatal – mint hajózási hatóság – legutolsó válaszában arról tájékoztatót, hogy az érintett kikötők függő jogi helyzetének rendezésére több irányú hajózási hatósági intézkedések vannak folyamatban, ismételten megkerestem az ügyben illetékes ügyintézőt, aki rövid úton, 2018. október 3-i elektronikus levelében az alábbiakról tájékoztatót.

2018. szeptember 27-én kelt határozatában a hajózási hatóság Közlekedési Főosztálya a *hajózási hatóság engedélye nélkül üzemeltetett Nádfall csónakkikötő (Gárdonyi félsziget keleti oldalán - 6037/6 Hrsz.) használatát és üzemeltetését azonnali végrehajtással megtiltotta*. A továbbiakban a hajózási hatóság a *kikötési és veszteglési tilalom azonnali végrehajtását* rendelte el a vízterületen üzemeltetett csónakok kikötését és veszteglését biztosító kikötőben, a teljes kikötői part,- és vízterületre vonatkozóan minden vízi jármű részére.

Kötelezte az üzemeltetőt, hogy a határozat kézhezvételét követően haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül a kikötőben veszteglő vízijárműveket távolítsa el, valamint a kikötőben jól látható helyen helyezzen ki 1x1 m-es méretű tábla formájában a víziközlekedés rendjéről szóló 57/2011. (XI.22.) NFM rendelet mellékleteként közétett, Hajózási szabályzat I.-7. mellékletében meghatározott A.5 jelű (veszteglési tilalmat jelölő) hajózási szabályozó jelzést, illetve hogy a vízi közlekedés irányítására szolgáló kikötő bejáratú jelzéseket távolítsa el.

A Velencei-tavi projekt 2018 szeptemberében valóban elindult, és az érintett kikötők vonatkozásában megkezdődtek a bontási, felújítási munkák, illetve a még használatban álló, azonban jogszerű üzemeltetési engedéllyel nem rendelkező érintett kikötőkre vonatkozóan is folyamatban van a kötelező, használatot és üzemeltetést azonnali hatállyal megtiltó határozatok meghozatala.

A vizsgálat megállapításai

A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint – többek között – közigazgatási szerv tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (visszásság),

feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A Pkbt. 38/A. § értelmében az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés a)-k) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

A helyi önkormányzat a közérdekű bejelentések érdemi vizsgálatára jogosult szerv, illetve az Ajbt. 18. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hatóság, tehát a Gárdony Város Önkormányzatának vizsgálatára az alapvető jogok biztosa hatásköre kiterjed.

Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Főosztály Kikötői Osztálya, mint hajózási hatóság, és a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint vízügyi hatóság az Ajbt. Ajbt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti közigazgatási szervek, ezért vizsgálatukra szintén kiterjed az alapvető jogok biztosa hatásköre.

Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az alapjogi biztos az intézmény létrejötte óta mindig is következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásai mentén – alkalmazta az alapjogkorlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi teszteket.

1. Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alaptörvény hatálybalépését megelőzően az Alkotmány a *tisztességes eljárás*hoz való jogot explicite ugyan nem nevesítette, ugyanakkor az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az a független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a jogbiztonság elvéből levezethető eljárási garanciák egymásra vonatkoztatásával tartalmilag levezetett olyan alkotmányos alapjogot jelent, amely komplex követelményrendszert testesít meg, magában foglalva valamennyi, a jogállamiság értékrendjének megfelelő eljárási alapelvet és normát. A 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény már *expressis verbis* tartalmazza a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való jogot, rögzítve, hogy a közhatalmú szervek, hatóságok az ügyeket részrehajlás nélkül, tisztességes módon, ésszerű határidőn belül intézzék, döntéseiket pedig a törvényben meghatározottak szerint indokolják. A tisztességes eljárás követelménye olyan *minőség*, amelyet az *eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni*, és amely *hatékony gátját képezi a garanciális szabályok szándékközt félreértelmezésének, az egységes jogalkalmazás hiányából, a kiszámíthatatlanságból* következő tényleges és eshetőleges érdek- és jogsérelmek bekövetkezésének. Ezt tükrözik azok a korábbi AB határozatok is, amelyek újra meg újra kihangsúlyozták: *a közvetlen alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból, az eljárás egyszerűsítése vagy az időszerűség követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetők.* [49/1998. (XI. 27.) AB határozat, 5/1999. (III. 31.) AB határozat, 422/B/1999. AB határozat]

Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. Ugyanez a határozat a következőt is kimondta: *Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartásának dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”.* A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során tehát túlmutat az eljárás legalitásán. Az Alaptörvény XXIV. cikke érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az

ügyféli jogok érvényesülését.

2. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint *Magyarország független, demokratikus jogállam.*

Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. [9/1992. (I. 30.) AB határozat] Az Alkotmánybíróság szerint az alanyi jogok érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák a jogbiztonság alkotmányos követelményéből erednek, de szoros kapcsolatban állnak a jogegyenlőséggel, törvény előtti egyenlőséggel is. A megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban ugyanis a jogbiztonság az, ami sérelmet szenved. [9/1992. (I. 30.) AB határozat, 75/1995. (XI. 21.) AB határozat] Ezért alapvetőek a jogbiztonság követelménye szempontjából az eljárásjogi garanciák. Csakis formalizált eljárási szabályok megkövetelésével és betartásával működhetnek alkotmányosan a jogintézmények. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek is csak a jog által meghatározott keretek között fejthetik ki a tevékenységüket. [56/1991. (XI.8.) AB határozat]

3. Mindezek alapját képezi az Alaptörvény XXV. cikke, amelynek értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.* A petíciós jog klasszikus tartalma alapján ugyanis két fogalmi elemmel bír; nemcsak a kérelem, panasz, illetve javaslat benyújtását akár egyénileg akár kollektíven, hanem a közhatalmat gyakorló szerv válaszadását is, ami *magával vonja, hogy az adott ügygel foglalkoznia kell.* Az Alkotmánybíróság értelmezésében mindenkinek joga van arra, hogy egyedül vagy másokkal együttesen írásban kérelmet vagy panaszt terjesszen elő azokhoz az illetékes állami szervekhez, amelyeknek a külön jogszabályok által megállapított *egyik alapvető funkciója azok elbírálása és orvoslása.* [987/B/1990. AB hat.]

Ezek együttes vizsgálata adja ki a jelen ügy szempontjából lényeges alapjogi tartalmat, amely szerint a vizsgálat alá vonható állami szervek *alapjogi kötelezettsége felüli mind az eljárás lefolytatásának tényét, mind annak minőségét.*

Az ügy érdemében

Az önkormányzat közérdekű bejelentés kezelése

Mindenekelőtt annak vizsgálata szükséges, hogy a Bejelentő beadványa, amelyben a kikötők üzemeltetéséhez szükséges hatósági engedélyek hiányára hívta fel a figyelmet, közérdekű bejelentésnek tekinthető-e.

A Pkbt. 1. § (1) bekezdése szerint az állami szervek és a helyi önkormányzati szervek a panaszokat és a közérdekű bejelentéseket a Pkbt. szerint kötelesek elintézni. A Pkbt. tárgyi hatályáról a (3) bekezdés szól, mely szerint a **közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja.** Közérdekű bejelentéssel a (4) bekezdés értelmében bárki fordulhat a közérdekű bejelentéssel összefüggő tárgykörben eljárásra jogosult szervhez.

Az (5) bekezdés szerint, ha a panaszt vagy a közérdekű bejelentést nem az eljárásra jogosult szervhez tették meg, a panaszt vagy a közérdekű bejelentést a beérkezésétől számított nyolc napon belül az eljárásra jogosult szervhez át kell tenni. Az áttételről a panaszt vagy a közérdekű bejelentőt az áttétellel egyidejűleg értesíteni kell.

A 2. § paragrafus értelmében a közérdekű bejelentést – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított harminc napon belül kell elbírálni. Ha azonban az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a közérdekű bejelentőt az elintézés várható időpontjának és az eljárás

meghosszabbodása indokainak egyidejű közlésével kell tájékoztatni. A vizsgálat befejezésekor – a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével – a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíteni kell. Az eljárásra jogosult szerv a közérdekű bejelentőt meghallgatja, ha azt a közérdekű bejelentés tartalma szükségessé teszi.

A továbbiakban a Pkbt. kimondja a 2/A. § (1) bekezdésében, hogy a korábbival azonos tartalmú, ugyanazon panaszos vagy közérdekű bejelentő által tett ismételt panasz vagy közérdekű bejelentés vizsgálata mellőzhető.

A beadvány többször idézett szövege szerint mind az önkormányzat, mind az üzemeltető honlapján, illetve a kikötőkben elhelyezett táblákon is feltüntetésre került üzemeltetőként az érintett cég, ugyanakkor a Bejelentő tudomása szerint az ehhez szükséges engedélyekkel nem rendelkezik. A továbbiakban a Bejelentő az engedélyek és a tulajdoni lapok bemutatását kérte.

A felek közötti vitás jogi helyzet ismerete nélkül a kikötők jogszerű üzemeltetésének a kérdése álláspontom szerint olyan körülmény, amely a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja, különös tekintettel arra, hogy a Velencei tó kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, amelyről a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendeletben foglaltak alapján készült fenntartási terv¹, amely – kis jelentőségüként ugyan, de – veszélyeztető tényezőként hivatkozik a rendezetlen kikötőkre. A Velencei-tó Gárdony településhez tartozó része a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szerint, mint szikes tó, országos jelentőségű védett terület.

A bejelentő első beadványát 2017. április 24-i e-mailjében küldte meg az üzemeltetőnek, amelyre 2017. április 27-i e-mailben válaszolt az üzemeltető ügyvédje, a beadványt egyértelműen az akkor első fokon lezárult kártérítés megfizetési iránti perhez kötve, az ítéletben foglaltakra hivatkozva, amely a Bejelentő és az üzemeltető közötti *„jogviszonyra vonatkozóan pontos levezetést tartalmaz, ... ezen túlmenően a kért iratok kiadása a jogviszony elbírálásához nem szükséges.”* A továbbiakban felhívták a Bejelentő figyelmét arra, hogy amennyiben szeretne 2017-évre vonatkozóan az üzemeltetővel jogviszonyt létesíteni, fizetési kötelezettség terheli.

Az ombudsmani vizsgálat során eljáró szervként az önkormányzatot kerestem meg, tekintettel arra, hogy az üzemeltető tevékenysége önkormányzati feladat gyakorlására irányul, valamint az üzemeltető az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdálkodó szervezet, ebből következően a jogszerű üzemeltetés szempontjából intézkedési jogosultsága az önkormányzatnak (polgármester, jegyző) van.

Fentiek alapján téves az önkormányzat (és az üzemeltető) azon jogértelmezése, amely során egy közérdekű vonatkozású kérdést kizárólag a felek közötti vitás perbeli jogviszony szempontjából kíván értelmezni, még akkor is, ha az üzemeltetéshez szükséges engedélyek megléte összefüggésben is állt, ugyanakkor nem releváns eleme volt a perbeli helyzet megítélésének. Az üzemeltetéshez szükséges engedélyek beszerzése ugyanakkor az arra jogosult jogszabályi kötelezettsége, vagy másképpen; önmagában a Velencei-tavi projekt tervezéséről való tudomásszerzés nem értékelhető mentesítő körülményként egy jogszerűtlen helyzet fenntartása során.

Ezért a beadvány egyértelműen közérdekű bejelentésnek tekinthető, melynek értékelése során – annak közérdekű vonatkozásának figyelmen kívül hagyásával – az önkormányzat (és az üzemeltető) a jogbiztonsággal összefüggésben visszásságot okozott.

A második – tartalmilag valóban azonos – beadványra, amely 2018. január 22-én érkezett elektronikus úton az üzemeltetőhöz a Pkbt. 2/A. § (1) bekezdésére hivatkozással már semmilyen választ nem kapott a Bejelentő.

A Pkbt. 3. § (1) bekezdése értelmében, amennyiben a közérdekű bejelentésben foglaltak alaposnak bizonyulnak, akkor *gondoskodni kell a jogszerű állapot helyreállításáról, a szükséges intézkedések megtételéről, a feltárt hibák okainak megszüntetéséről, az okozott sérelem orvoslásáról és indokolt esetben a felelősségre vonás kezdeményezéséről.* A Pkbt. értelmében az eljárásra jogosult szervnek a vizsgálat

¹http://dinp.nemzetipark.gov.hu/_user/browser/File/Vedett_teruletek/Natura2000/Schrett_Andi/jovaha_gyott/Velencei_to_HUDI20054_fenntartasi_terv.pdf

befejezésekor a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről – indokok megjelölésével – a bejelentőt tájékoztatnia kell.

Tekintettel arra, hogy már az első közérdekű bejelentés megválaszolása során sem adott érdemi választ az üzemeltető, illetve a jogszerű állapot helyreállítására vonatkozóan sem tett semmilyen intézkedést, ennek mellőzésére vonatkozóan sem jelölt meg indokokat (miért nem tudtak mederhasználati hozzájárulást kapni, miért nem igényeltek vízjogi engedélyeket, miért nem nyújtottak be a lejárt környezetvédelmi működési engedélyek meghosszabbítása iránti kérelmet) ezért a második beadvány megválaszolatlanul hagyásával, az érdemi intézkedések elmaradásával ugyancsak visszásságot okozott a jogbiztonság, a petíciós és a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő alapvető jogokkal összefüggésben.

A hajózási hatóság közérdekű bejelentés kezelése

A hajózási és a vízügyi hatóság válaszaikban arra hivatkoztak, hogy a Velencei-tó projektre vonatkozó vízjogi engedély egyértelmű célja értelmezésük szerint a hajózási hatósági engedéllyel nem rendelkező létesítmények egy részének felszámolása, illetve a projekthez kapcsolódóan valamennyi csónaköböl, kikötő vízilétesítménye tekintetében rendezésre kerül a vízjogi üzemeltetési engedélyek beszerzése, valamint az üzemeltetés jogszerűsítése.

Mindebből körvonalazódott, hogy a tárgyi kikötők mellett feltételezhetően több, hasonlóan rendezetlen státusú kikötő létezhet/ett a Velencei tó partján. Mindez nyilvánvalóan az 1960-70-es években államilag létesített, az akkori kornak, műszaki és jogszabályi követelményeknek megfelelő létesítmények időközbeni elavulásából, illetve a jogszabályi környezet és intézményrendszer jelentős változásaiból eredő elfekvő, megoldásra váró szabálytalanság halmaza eredményezett. A mintegy 30-40 éves elavult vízi létesítmények a Vkt. hatályba lépését követően papíron váltak hajózási hatósági engedélyhez kötött kikötökké, ugyanakkor a jogi szabályozás és műszaki követelmények szigorítása olyan helyzetet teremtett, amelynek kezelésére sem az érintett szervek, hatóságok, sem a tulajdonosok nem voltak felkészülve.

Tekintettel a kikötő-létesítés jelenkori jogi értelmezés szerinti polgári jogi jellegére, az üzemeltetéshez szükséges hajózási hatósági engedély, illetve – kérelem hiányában – a fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására felhívhatja vagy az eljárást hivatalból lefolytathatja a hajózási hatóság. Mindez azonban lehetőség és nem kikényszeríthetőségi eszköz a hatóság kezében. A kikötő-létesítés ugyanis, egy a tulajdonos részéről fennálló szándékot feltételez, amely vélelmezett szándék folyamánya a szükséges engedélyek beszerzése is. A kérdéses kikötők vonatkozásában azonban ez egy létesítési szándék nélküli, előző rendszertől öröklött helyzet volt.

Mindazonáltal a hajózási hatóság második válaszából kirajzolódott, hogy a számos szervezeti átalakítás ellenére 2003 óta időről-időre intézkedtek a kikötők jogszerű üzemeltetésének biztosítása érdekében; veszteglőhelyé minősítéssel, kikötési tilalom elrendelésével. Mindez azonban azt a tényt is alátámasztotta, hogy 2003 óta mind a hajózási hatóság, mind az önkormányzat tudomással bírnak a kikötők jogszerűtlen üzemeltetéséről.

A hajózási hatóság a tényállás felderítése körében maga is feltárta, hogy a problémát az üzemeltető igénybevételi jogosultsága, illetve annak hiánya okozza, tekintettel arra, hogy sem az önkormányzat, sem az üzemeltető a rendelkezésükre álló adatok alapján a mai napig nem rendelkezik a meder igénybevételi lehetőségét biztosító „kezelői hozzájárulással”, illetve „mederhasználati szerződéssel”. Önmagában pedig a korábban részletezettek alapján a kezelői hozzájárulás vagy mederhasználati szerződés megszerzését, ha azt az érintett fél nem kezdeményezi, a Magyar Állam képviseletében eljáró vagyonkezelő szervezettől hajózási hatósági eszközökkel nem lehet kikényszeríteni.

A jogalkotó által létrehozott, a polgári jogi és a hatósági elemek e rendszere, valamint a jogalkalmazó szervek hatékony jogalkalmazás iránti igényre való passzívítása együttesen olyan helyzetet eredményezett, amelyben évtizedeken keresztül az összes jogszabályi kötelezettség egyidejű teljesítése hiányában jogszerűtlenül működhettek

a kikötők, és ezzel a természetes személyek nagyobb csoportjának jogbiztonsághoz fűződő alapvető jogával összefüggésben visszásságot okoztak.

Tekintettel arra, hogy a hajózási hatóság tájékoztatása alapján a Velencei-tó projekt keretében a hajózási hatósági engedéllyel nem rendelkező létesítmények egy részének felszámolása, valamint a megmaradó létesítmények műszaki állapotának korszerűsítése megkezdődött, illetve a hajózási hatóság az érintett kikötők jogi helyzetének rendezésére több irányú hajózási hatósági intézkedést fogantatosított – kikötők használatának és üzemeltetésének azonnali végrehajtással való megtiltása – intézkedési javaslatot a hajózási hatóság felé nem teszek.

A vízügyi hatóság közérdekű bejelentés kezelése

A Bejelentő 2018. február 26-i beadványában fordult a Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz az érintett kikötők vízjogi engedélyei ügyében, amelyre 2018. június 22-én kapott választ, miközben a bejelentésben felvetett problémát kezelendő a vízügyi hatóság 2018. február 28-án – a Velencei-tavi partfal komplex, fenntartható rehabilitációja projekt keretében a partvédmű építés és rekonstrukció, valamint a kikötők felülvizsgálatát is érintően – kiadta a vízjogi létesítési engedélyt.

Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján a vízügyi hatóság nem tájékoztatta a Bejelentőt a Pkbt. 2. §-ban foglalt harminc napon belül bejelentése elbírálásáról, illetve annak harminc napot meghaladó vizsgálatáról, ezzel a jogbiztonság és a tisztességes hatósági eljárásához fűződő alapvető jogokkal összefüggésben visszásságot okozott.

Intézkedések

Az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérem Gárdony Város Önkormányzatának polgármesterét, valamint a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatóját, hogy intézkedjenek

- a jelentésben feltárt alapvető jogokat érintő visszásságok jövőbeni bekövetkezése lehetőségének megelőzéséről azzal, hogy a közérdekű bejelentések intézése során fokozottan ügyelnek a vonatkozó előírások maradéktalan betartására.

Budapest, 2018. november 14.

